

Haberler > Yazarlar > Murat Yetkin > CHP'nin Anayasa ikilemi



Murat Yetkin

## CHP'nin Anayasa ikilemi

11 Kasım 2016



Yazdır Yazı Tipi

**Başbakan Binali Yıldırım 11 Kasım'da Trabzon'daki konuşmasında Anayasa'daki başkanlık yönünde değişiklikleri MHP ile "inşallah" yapacaklarını açıkladı.**

Bu açıklama bir gün önce MHP lideri Devlet Bahçeli ile yaptığı ve iki ayrı taslak sunduğu görüşmenin ardından geldi.

Bahçeli de o görüşme ardından henüz nihai anlaşmaya varmadıklarını, ama görüşmenin olumlu geçtiğini söylemişti.

Başbakan diğer yandan CHP'ye çağrıda bulunmaya devam ediyor ve haftaya CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu ile görüşmek istediği mesajı veriyor.

Olan biten açık: AK Parti ve MHP, CHP'yi bir ikilemde bırakmak istiyor.

CHP'yi bırakmak istedikleri ikilem şu: CHP ya başkanlık merkezli anayasa çalışmalarına katılıp, niye katıldığının açıklamasını seçmen kitlesine yapmak zorunda kalacak, ya da dışında kalıp sürekli olarak "terörizmi desteklediği" ve benzeri ağır suçlamalara muhatap olup savunma pozisyonunda kalacak.

Ve şu sıralar CHP'nin, eş başkanları dâhil HDP milletvekillerinin tutuklanması hakkında soru sorması dahi, AK Parti ve MHP tarafından "teröre destek" suçlaması için yeterli olabiliyor; böyle bir dönem.

Nitekim Kılıçdaroğlu kızgınlık içinde hükümete "o zaman terör suçlamasıyla yargılayın beni" diye meydan okudu. Ve asıl IŞİD, PKK, FETÖ terörüne medyan verenin 14 yıldır iş başında olan AK Parti olduğunu söyledi.

İşte savunma pozisyonu budur. Muhtemelen başkanlığa geçiş fikrinin sahibi Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan tarafından da desteklenen Yıldırım-Bahçeli çizgisinin kısmen başarılı olmaya başladığı, CHP'nin sınırlarını bozmaya, savunma yapmaya zorladığı şeklinde de yorumlanabilir.

Bu noktada CHP cephesine bakmakta yarar var.

Başbakan Yıldırım'ın son çağrısına CHP sözcüsü Selin Sayek Böke "Bu oyuna gelmeyeceğiz" yanıtını verdi.

Ancak CHP diğer yandan bu hafta sonu Ankara'da bir Anayasa çalıştayı topluyor.

Yalnızca partililerin değil, hukuk, siyaset, sivil toplum, medya dünyasından isimlerin de davetli olduğu bu çalıştayıncı amacı CHP'nin Anayasa değişikliği konusundaki tutumunu güncellemek.

Demek ki Kılıçdaroğlu –velev ki sonunda başkanlık hedefleyen hiçbir çalışma içinde yer almama kararı devam etse dahi- tutumu daha ayrıntılı, daha gerekçelendirilmiş halde görmek istiyor.

Muhtemelen Başbakan Yıldırım ile yapılabilecek yeni bir görüşmeye yeni bir siyasi-entelektüel hazırlıkla çıkmak istiyor.

Bu önemli bir aşama ve CHP'yi AK Parti-MHP'nin zorladığı türden değil, ama kendi içindeki ikilemle karşı karşıya bırakıyor.

Bu ikilem “oyunun dışında kalmakla”, oyuna girmek arasında...

CHP liderliği oyunun içine girerse, bir taraftan Őimdiye dek izlediği “Başkanlık olmaz” ilkesinden vaz geçtiği yolunda i eleŐtirilere muhatap olacak.

Bunun karŐılıđında daha demokratik bir sistem için ağırlığını koyabilir.

Başkanlık altında daha demokratik bir sistem mümkün m? Evet, mümkün olabilir. Neticede ileri demokratik hak ve özgürlüklerin bulunduğu başkanlık sistemi örnekleri de, koyu diktatörlüklere dönüŐebilen parlamenter sistem örnekleri de mevcut.

Aslında Türkiye’de 12 Eylül askeri darbesiyle ortaya çıkan mevcut anayasanın gerçek bir parlamenter sistem rneği olmadığı ve baŐımıza gelen pek çok sorunun kaynağı olduğu da ortada.

Başbakan Yıldırım, AK Parti taslağının Senatonun bulunmadığı, yargı ve yasamanın yürütme gücü artırılmıŐ baŐkan üzerinde denge ve denetleme mekanizması daha da zayıflamıŐ, partili cumhurbaşkanı modeli nereceğinin iŐaretini verdi.

Oysa pekl, rneğin Meclis ve Senato’nun bulunduğu, yarı-başkanlık modeli daha demokratik bir seçenek olarak önerilebilir, yargı bağımsızlığı ve daha geniŐ hak ve özgürlükler için bastırılabilir.

CHP’nin bunları denedikten sonra olmadığını ilanla “oyundan” çekilmesi imknı her zaman olacaktır.

CHP baŐtan “oyun dışında” kalırsa, AK Parti ve MHP tarafından üzerinde anlaşılma sağlanan –eğer sağlanabilirse tabii- bir taslağın adım adım Meclis’te kabul edilip referanduma, halk oylamasına götürülmesine seyirci kalacaktır.

Sürekli itiraz ve halka Őikyet etmesinin bir Őey deđiŐtirmemesi, Meclis aritmetiğine yenik düŐme ihtimali yüksektir.

Dünyadaki mevcut eğilimler, dünyanın neresinde olursa olsun, halk oylamasına sunulan konunun, onaylanarak çıktığını gösteriyor; bunun en son rneği İngiltere’nin AB’den çıkması için yapılan Brexit referandumunda görüldü.

Mevcut koşullarda CHP'nin ağırlığını koymayı deneyip olmuyorsa itiraz ve boykot hakkını daha ikna edici şekilde kullanması seçeneği daha yapıcı görünüyor.

Tabii karar Kılıçdaroğlu ve CHP liderliğinin olacak ama Cumhuriyetimizin kurucu partisinin Cumhuriyetin geleceği üzerinde yeni bir oyun kurulurken peşinen kendisini dışarıda bırakması, ileride seçmenine bugünden daha zor izah edilebilir.

CHP önemli bir kararın daha eşğinde görünüyor.

#### HER YERDE HÜRRİYET



#### DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

**Hürriyet**  
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş